

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПОДІЄВОГО ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

SOCIO-CULTURAL DETERMINANTS OF EVENT PUBLIC MANAGEMENT

Статтю присвячено аналізу феномену івент-менеджменту та його специфічної реалізації у сфері публічного управління. У рамках дослідження розв'язується завдання теоретичного обґрунтування соціокультурної природи публічних івентів, які є інструментом комунікативної діяльності органів публічного управління, та з'ясуванню їх соціокультурної детермінації у контексті завдань публічно-управлінської діяльності.

Виявлено, що саме соціокультурна природа та детермінованість івентів формують специфічні риси івентивної діяльності органів публічної влади, визначають її внутрішні особливості та технологічні функції як інструмента соціальної комунікації публічної влади із суспільством, його організації та індивідами.

З'ясовано, що публічний івент, організований та реалізований органом публічного управління, є засобом впливу на зовнішнє середовище публічно-управлінської системи і водночас складовою частиною внутрішнього середовища владного органу. Така подія є проявом соціокультурного потенціалу суспільства, стану розвиненості культурних традицій, характером та рівнями взаємодії спільноти та влади, ступенем розвиненості демократичних традицій соціуму.

Реалізація івентів публічною владою, потреба у використанні їхнього соціокультурного потенціалу визначаються комунікативною спрямованістю різних аспектів діяльності органів влади в умовах інформаційного суспільства, необхідністю забезпечувати стійку постійну та ефективну зовнішню комунікацію у тривалій перспективі. Саме тому івенти вже стали одним із поширених комунікативних інструментів влади у її інтеракції із суспільством, а управління публічними івентами потребує інституціалізації у подієвий публічний менеджмент як елемент публічно-управлінської діяльності.

Виявлено, що подієвий публічний менеджмент – це цілеспрямована діяльність органів публічної влади та їхніх посадових осіб щодо використання специфічних інструментів і технологій організації й проведення подій як соціокультурного феномену, здатного забезпечити ефективні комунікації між владою та суспільством.

Ключові слова: подія/івент, подієвий менеджмент, подієвий публічний менеджмент, соціокультурні детермінанти, публічне управління, публічна влада, комунікація.

The article is devoted to the analysis of the phenomenon of event management and its specific implementation in the field of public administration. As part of the study, the task of theoretically substantiating is the socio-cultural nature of public events, which are a tool of the communicative activity of public administration bodies, and clarifying their socio-cultural determination in the context of the tasks of public administration activities is solved.

It was revealed that the socio-cultural nature and determinism of events forms specific features of the inventive activity of public authorities, determines its internal features and technological functions as a tool of social communication of public authorities with society, its organizations and individuals.

It was found that a public event organized and implemented by a public administration body is a means of influencing the external environment of the public administration system and, at the same time, a component of the internal environment of the authority. Such an event is a manifestation of the socio-cultural potential of society, the state of development of cultural traditions, the nature and levels of interaction between the community and the authorities, and the degree of development of the democratic traditions of society.

The implementation of events by public authorities, the need to use their socio-cultural potential are determined by the communicative orientation of various aspects of the activities of authorities in the conditions of the information society, the need to ensure stable, permanent and effective external communication in the long term. That is why events have already become one of the widespread communicative tools of the government in its interaction with society, and the management of public events needs to be institutionalized into event public management as an element of public management activity.

It was revealed that public event management is a purposeful activity of public authorities and their officials regarding the use of specific tools and technologies for organizing and holding events as a socio-cultural phenomenon capable of ensuring effective communication between the authorities and society.

Key words: event/event, event management, event public management, socio-cultural determinants, public administration, public power, communication.

УДК 316.061:008(0-66)
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.45.5>

Орлова О.І.

к. соц. н., доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин
Державний університет економіки
і технологій

Орлов В.В.

к. н. держ. упр., доцент,
доцент кафедри права і публічного
управління та адміністрування
Державний університет економіки
і технологій

Вступ із розкриттям актуальності проблеми дослідження. Органи публічної влади, будучи активно включеними у комунікації із суспільством, останнім часом активно використовують публічні івенти з метою забезпечення реалізації функцій взаємодії, координації, стратегічного планування та мотивації у публічному управлінні. Останнім часом змінилася змістова спря-

мованість таких заходів, відбулася їх трансформація від пропагандистсько-ідеологічного змісту та цілей, які були притаманні старій радянській системі, до інформативно-комунікативної функції, яка сьогодні є властивою для органів публічної влади демократичної держави. Такий перехід де-факто вже відбувся, однак інструменти та підходи в органах влади, особливо

на місцевому рівні, залишилися кальками масових заходів радянського зразка.

Розуміючи, що професійна організація івентів потребує не лише інструментарію, а й осмислення стратегічних завдань, які ці івенти вирішують, існує потреба в теоретичному обґрунтуванні та практичній реалізації нових підходів до впровадження публічних івентів у практику діяльності органів публічної влади виходячи із сутнісного розуміння івенту як соціокультурного феномену.

У рамках даної статті розв'язується теоретичне завдання обґрунтування соціокультурної природи та спрямованості офіційних івентів, які є складовою частиною комунікативної діяльності органів публічного управління, та з'ясування соціокультурної детермінації публічних івентів у контексті публічного управління.

Проблематика використання специфічного інструментарію івент-менеджменту як явища соціокультурного за своєю сутністю у такій специфічній сфері, якою є сфера публічно-управлінських відносин, не стала поки що предметом глибокого наукового аналізу у сфері публічного управління. Проте останнім часом інтерес дослідників до цієї теми зростає, демонструючи потребу в комплексному розв'язанні головного протиріччя, яке нами виявлено у практиці діяльності органів публічної влади в Україні та яке стосується подієвих методів вирішення публічно-управлінських завдань.

Це протиріччя виникає на рівні взаємодії індивідуальної сутності особистісних переживань індивіда, який є і учасником події, і стейкхолдером громадянського суспільства, і об'єктом публічно-управлінського впливу та колективним типом релаксацийних соціокультурних практик, котрі характеризують публічну подію.

Його зміст можна визначити як перетин двох різних за сутнісними характеристиками, але єдних за спрямованістю явищ – соціокультурного та публічно-владного, івенту та публічного управління. Задля вирішення цього теоретичного завдання в рамках даної статті нами проаналізовано теоретичні сутнісні характеристики цих явищ у єдності та специфічних відмінностях задля свого роду консенсусу соціокультурної та публічної сфери в контексті публічних івентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз наукових розвідок із проблеми даного дослідження дає змогу звернути увагу на те, що подієвий публічний менеджмент значною мірою актуалізується через нові виклики сучасного суспільства. Так, британські дослідники Т. Коулз, Г. Гар-

сія, Е. О'Меллі та Ч. Тернер презентують досвід управління подіями під час пандемії коронавірусу через погляд саме на державний сектор. Вони стверджують, що пандемія вплинула на підтримку, управління та управління подіями в муніципальних (місцевих) органах влади як ключових зацікавлених сторонах, а також про те, як публічні події вплинули на розвиток громад у таких складних умовах [4].

Дослідники розглядають досвід так званих «офіцерів подій», які активізують діяльність під час пандемії та вказують на роль інновацій, адаптації та спільного виробництва у виникненні відповіді на пандемію через перегляд мети участі державного сектору у подіях із погляду публічної політики. Автори стверджують, що відносно менші за масштабом, більш гнучкі та менш ризиковані мистецькі заходи і вистави можуть відігравати роль у місцевому відновленні в умовах викликів пандемії [4].

Слід відзначити, що такий організаційний і стратегічний аспект публічних івентів заслуговує більш глибокого та комплексного вивчення, а тому може розглядатися як напрям подальших наукових розвідок. Значна кількість дослідників сучасних публічних івентів звертає увагу на технологічність управління подіями та необхідність посилення такого принципу.

Постановка міських подій у публічних просторах та перспективи міського дизайну є предметом наукового аналізу групи зарубіжних дослідників: Е. Сміта, Г. Водічки, А. Коломбо, К. Н. Ліндстром, Д. МакГілліврея, Б. Квінн. У своїй статті вони аналізують історію, стимули та наслідки використання громадських просторів як місць проведення публічних івентів та розглядають взаємні відносини між подіями та просторами, у яких їх проводять. Для пояснення спектру і динаміки сучасних публічних подій дослідниками розроблено типологію подієвих просторів. Використовуючи цю типологію, у статті обговорюються способи адаптації громадських просторів, щоб зробити їх більш придатними для проведення заходів [5].

Дослідники публічних івентів із Хорватії Н. Вайз, Є. Джуркін Бадуріна, М. Перич акцентують ставлення мешканців муніципії до публічного івенту, організованого місцевою владою, та оцінюють сприйняття ними проведення великої культурної події. Вони доходять висновку про необхідність урахування думки учасників івентів, формують нове розуміння сприйняття івенту місцевими жителями шляхом аналізу обізнаності, ентузіазму та участі перед проведенням великомасштабного заходу. На думку

авторів, розроблення місць стає усе більш важливим, і це розуміння може допомогти організаторам зрозуміти, як місцеві жителі сприймають зміни та підготовку до планування публічних івентів [6].

Проблему цифрової зрілості сучасних публічних івентів піднімають у своєму дослідженні В. Джерард Райан, А. Фентон, В. Ахмед, Ф. Скарф, які приділили увагу цифровій зрілості сучасних подій із використанням моделі «Індустрія 4.0» (I4.0). Дослідники ввели термін «Подія 4.0» (E4.0) і пропонують застосування різноманітних технологій відповідно до шкали цифрової зрілості івентів.

Вони стверджують, що взаємодія з технологіями під час подій або трансляції знань чи інформації задовольняє спільне існування подій та технологій. Отже, в умовах I4.0 індустрія івентів актуалізує проблему цифрової незрілості публічних заходів. Як вершину шкали цифрової зрілості події (E4.0) вони визначають такий івент, який керується цифровими інструментами, часто оновлює свої цифрові технології, повністю інтегрує свої системи зв'язку та оптимізує цифрові операції та комунікації для проведення заходів, їх маркетингу й обслуговування учасників [7].

Більш глибокі питання піднімає у своєму дослідженні Н. Стівенсон, яка вивчає просторові соціальні практики, пов'язані з громадською вуличною вечірною, крізь призму розуміння їх як форм релаксації під час зустрічей, радісних подій, що формують відчуття спільноти на основі місця проживання.

Досліджуючи святковість на прикладі такого виду міських івентів, як вечірки у громадських просторах, авторка звернула увагу на те, що організовані вечірки руйнують звичайні людські стосунки, засновані на соціальних статусах, натомість залучаючи різноманітні спільноти до створення громадських просторів. Люди, на думку дослідниці, грайливо взаємодіють між собою, створюючи і зміцнюючи муніципальні спільноти, а також реалізуючи цінності оточуючого середовища за межами власних осель [3, с. 304–318].

Н. Стівенсон говорить про необхідність формування потреби у публічних службовців, що визначають місцеву політику, підтримувати заходи, які поєднують у собі задоволення та гру задля розвитку відчуття спільноти на основі місця проживання. Для цього потрібно озброїти публічні органи методами, що сприяють активному залученню громадян на первинному рівні та дають їм змогу формулювати і реалізувати цінності суспільства [3, с. 304–318].

Слід погодитися з авторами даних науково-прикладних доробків у тому, що результативність сучасного публічного івенту детермінується саме технологічними чинниками, особливо якщо йдеться про новий технологічний уклад. Проте слід звернути увагу на важливість соціокультурних чинників, що зумовлюють трансформації сучасних івентів, у тому числі й публічних.

Про це свого часу також згадували вітчизняні дослідники С. Архипенко, В. Полякова, В. Орлов, які відзначали можливості використання елементів подієвого менеджменту в діяльності органів публічного управління, а також припускали, що ефективність публічного управління може бути суттєво підвищено за умови використання у практиці органів влади методів подієвого менеджменту [1].

Заслугує на увагу позиція інших вітчизняних науковців Ю. Дьяченко, І. Седікової та В. Бондар, які розуміють event-менеджмент як складову частину інформаційно-комунікаційних технологій у публічному управлінні, зокрема розглядаючи управління подіями в місцевих органах публічного управління на основі концепції проєкт-менеджменту [2, с. 39–44].

У цілому погоджуючись з окремими висновками процитованих авторів, звертаємо увагу на те, що здебільшого вони розглядають у своїх працях технологічні аспекти івентів як метод управління соціумом або ж його територіальними підсистемами [4]. Окремі автори наголошують на методологічних аспектах подієво-організаційної діяльності органів публічної влади (переважно місцевої) та інтерпретують практики дозвілєвої діяльності у громадах/муніципалітетах [4; 1; 5; 6; 8; 9; 3; 11]. Небагато дослідників звертаються до більш глибокого розуміння івенту як явища публічного, а отже, соціального за своїм характером [3; 7; 10], яке є складовою частиною соціокультурного середовища, а отже, детермінується ним.

Саме виходячи з такого розуміння івенту, організованого владою в інтересах соціальних спільнот задля забезпечення публічно-управлінської взаємодії та досягнення соціально значущого результату, ми будемо виходити, рефлексуючи у рамках цієї статті.

Для кращого з'ясування того, яким насправді складним явищем є управління подіями у публічній сфері, проаналізуємо чинники (детермінанти), які зумовлюють необхідність використання подієвого менеджменту у публічному управлінні, функціонально змушують публічну владу як організатора подій зважати на різноманітні, інколи навіть прямо не пов'язані

із завданнями публічної служби функції івенту.

Метою діяльності публічного управління є забезпечення реалізації публічних політик у різних сферах суспільного життя. Своєю чергою, публічні політики реалізують права, законні інтереси та спрямованість соціуму на вирішення того чи іншого суспільно важливого завдання. У цьому виражається сутність публічного управління, яке спрямоване на досягнення такого результату, який би задовольняв певну, як правило широкую, частину соціуму.

Логічно було б припустити, що методи, інструменти та методики діяльності органів публічного управління є цілком соціальними за своєю внутрішньою природою. Вони впливають зі сфери суспільних відносин, тісно пов'язані із соціальною організацією як глибинно, так і методологічно. Вони мають яскраво виражену соціальну спрямованість, засновану на унормуванні соціальних практик, та використовують ці практики з метою досягнення соціального ефекту. Таким чином, інструментарій публічної влади ґрунтується на соціальних управлінських підходах, є частиною соціальних процесів і практик та використовує у внутрішній побудові культуру як важливий чинник суспільного прогресу та показник цивілізованості суспільства і влади.

Ланцюг умовиводів можна продовжити, розглянувши івент як об'єктивне явище, що виникає у соціумі та формується на основі соціокультурної інфраструктури, що притамане зрілим суспільним організаціям. Івент як явище характеризується, на нашу думку, певним дуалізмом. З одного боку, це явище об'єктивне, що може виникнути спонтанно та використовуватися владною підсистемою за замовчуванням із метою реагування на оточуюче середовище усєї управлінської системи. Теорія соціальних систем позиціонує це явище як кібернетичний термін «збурення». Реагувати на нього влада може управлінською триадою: підтримати, протидіяти, проігнорувати. Будь-яка реакція може нами розглядатись як свідоме управлінське рішення, створене на основі аналізу.

Водночас влада здатна і зацікавлена самостійно створювати події у процесі реалізації публічних політик. Тоді івент переходить із категорії «невизначеність» у категорію «захід», який потребує усього комплексу управлінських дій задля досягнення управлінського ефекту. Тут яскраво виявляється управлінська сутність івенту та заходів щодо його реалізації. Івент потребує організаційних, інформаційних, фінансових, творчих, світоглядних та інших ресурсів, яким

влада має володіти або розпоряджатися.

На наше переконання, івент виступає водночас як прояв зовнішнього середовища публічно-управлінської системи, так і складова частина внутрішнього середовища органу влади з усіма наслідками, що витікають із соціокультурного потенціалу суспільства, його громадських інституцій, стану розвиненості культурних, демократичних традицій спільноти та влади.

Єдність івенту та публічної влади визначається й комунікативною природою першого та необхідністю комунікувати із суспільством із боку влади. Саме тому івенти є одним із поширених комунікативних інструментів взаємодії влади та суспільства. Цілком зрозуміло, що публічна влада апіорі «занурюється» у соціокультурну сферу, оскільки івент в основі своїй базується саме на культурному середовищі та культурній інфраструктурі (мистецьких установах, громадських просторах, матеріальному та нематеріальному складниках культурного процесу тощо).

Таким чином, для забезпечення такої єдності та взаємозумовленості існує потреба в обґрунтуванні сутнісних стійких зв'язків цих двох соціокультурних феноменів. Взаємна детермінованість івентів та публічно-управлінської діяльності може виражатися як конкретними процесами, так і дефініціями, які передають сутність цих зв'язків.

Результати проведеного теоретичного аналізу дають змогу зробити висновок про необхідність використання нової дефініції публічно-управлінської науки – public event management (подієвий публічний менеджмент), який ми дозволимо собі застосувати вперше в рамках цієї статті.

На нашу думку, подієвий публічний менеджмент – це цілеспрямована діяльність органів публічної влади та їхніх посадових осіб щодо використання специфічних інструментів і технологій організації й проведення подій як соціокультурного феномену, здатного забезпечити ефективні комунікації між владою та суспільством.

Слід зауважити, що в контексті даного дослідження йдеться саме про управлінську діяльність, яка характеризується творчим, креативним підходом до вибору методів та методик управлінського впливу, що відрізняє подієвий публічний менеджмент від класичного адміністрування, пов'язаного з наданням послуг та організаційним супроводженням окремих функцій менеджменту.

Чому ми говоримо про public event management, а не про public event administration? Це ключове застереження полягає у тому, що йдеться не так про адмі-

ністрування соціокультурної послуги, якою, по суті, є публічна подія, як про повноцінний цикл управлінської діяльності в рамках навіть одного івенту з усіма притаманними йому функціями та субфункціями.

Основними змістовими характеристиками дефініції public event management, які виражають її соціокультурну детермінацію, вважаємо такі:

– подія є складовою частиною системи взаємодії культурного середовища із публічною сферою, у якій поєднуються творчі практики із завданнями суспільного управління;

– подієвий публічний менеджмент спрямований на задоволення матеріальних потреб громадян через створення міських просторів, комфортних із погляду інфраструктури та змістовних із погляду подій;

– подієвий менеджмент в органах влади спрямований на реалізацію нематеріальних потреб громадян, розвитку їх креативної та конструктивної діяльності в інтересах суспільства;

– управління публічними подіями виступає як дієвий інструмент публічно-управлінської діяльності, який розвиває культурно-духовну сферу, позитивно впливає на інші боки та сфери життя суспільства і громад, що сприяє загальній інтеграції окремих елементів суспільної організації;

– подієвий публічний менеджмент сприяє розвитку соціокультурної сфери, зумовлює нові етичні та естетичні потреби, забезпечує підвищення рівня життя населення, що є прогресивним чинником суспільного розвитку.

Висновки з проведеного дослідження.

Основним завданням цієї статті є обґрунтування соціокультурної зумовленості публічних івентів із метою їх подальшого віднесення до одного з дієвих інструментів комунікативної діяльності органів публічної влади. Підставою для такого висновку є спільні природа, риси та цілі публічного управління, що зумовлює потребу у використанні організованих подій та їх соціокультурного потенціалу для досягнення управлінських цілей та завдань.

Важливим висновком дослідження є виявлення перспектив подальшої інтеграції владного та соціокультурного компонентів у змісті публічно-управлінської діяльності на основі використання івентів у практиці діяльності органів влади. При цьому слід зауважити, що така інтеграція дає змогу публічній владі стати більш відкритою перед суспільством та ефективніше комунікувати з ним, а суспільству та індивідам дає простір не лише для реалізації соціокультурних практик, а й для залучення

до взаємодії із владою в інших сферах публічної комунікації.

Перспектива подальших наукових пошуків із проблематики розвитку подієвого публічного менеджменту може стосуватися як поглиблення сутнісних характеристик цього явища, його детермінованості не лише соціокультурним середовищем, а й економічних чинників, політичних цілей, духовно-культурної сфери суспільства. Також важливим напрямом майбутніх наукових розвідок може стати розширення методології подієвого менеджменту у публічній сфері за рахунок його технологізації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Архипенко С., Полякова В., Орлов В. Аналіз соціально-економічних детермінант розвитку подієвого менеджменту в публічному управлінні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 2. URL: www.naykaQym/dy.nayka.com.ua?op=1&z=1032
2. Дьяченко Ю., Седікова І., Бондар В. Event-менеджмент як складник інформаційно-комунікаційних технологій у публічному управлінні. *Механізми публічного управління. Серія «Державне управління»*. 2020. Т. 31 (70). № 6. С. 39–44. DOI: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2020.6/07>
3. Stivenson N. Street Party: Pleasant Social Practices and Creating Places. *International Journal of Event and Festival Management*. Vol. 10. № 3. P. 304–318. URL: <https://doi.org/10.1108/IJEFM-02-2019-0014>
4. Tim Coles, Giselle Garcia, Evelyn O'Malley and Cathy Turner. Experiencing Event Management During the Coronavirus Pandemic: A Public Sector Perspective. *International Journal of Event and Festival Management, Sec. Sport, Leisure, Tourism, and Events* 10 January 2022. Vol. 3–2021. URL: <https://doi.org/10.3389/fspor.2021.814146>
5. Andrew Smith, Goran Vodicka, Alba Colombo, Kristina N. Lindstrom, David McGillivray, Bernadette Quinn. Staging city events in public spaces: an urban design perspective. *International Journal of Event and Festival Management*. ISSN: 1758-2954. Article publication date: 1 June 2021. Issue publication date: 8 June 2021. DOWNLOADS 992.
6. Nicholas Wise, Jelena Đurkin Badurina, Marko Perić. Assessing residents' perceptions of urban placemaking prior to hosting a major cultural event. *International Journal of Event and Festival Management*. ISSN: 1758-295. Article publication date: 3 December 2020. Issue publication date: 19 January 2021. DOWNLOADS 343.
7. William Gerard Ryan, Alex Fenton, Waseem Ahmed, Phillip Scarfe. Event Recognition 4.0: digital maturity of events. *International Journal of Event and Festival Management*. ISSN: 1758-2954. Article publication date: 21 February 2020. Issue publication date; 16 March 2020. DOWNLOADS 2494.
8. Jie Min Ho, Fidella Tiew, Adamu Abbas Adamu. The determinants of festival participants' event loyalty: a focus on millennial participants. *International Journal*

of Event and Festival Management. ISSN: 1758-2954. Article publication date: 8 July 2022. Issue publication date: 27 September 2022. DOWNLOADS 297.

9. Johannes Hogg, Kim Werner, Kai-Michael Griese. Conceptualising event value co-destruction and developing a future agenda for events research. *International Journal of Event and Festival Management*. ISSN: 1758-2954. Article publication date: 20 July 2021. Issue publication date: 27 August 2021. DOWNLOADS 428.

10. Supawat Meeprom, Pipatpong Fakfare. Unpacking the role of self-congruence, attendee

engagement and emotional attachment in cultural events. *International Journal of Event and Festival Management*. ISSN: 1758-2954. Article publication date: 3 August 2021. Issue publication date: 8 October 2021. DOWNLOADS 792.

11. António Almeida, Sergio Jesus Teixeira, Mara Franco. Identifying Factors Influencing Visitor Satisfaction: Event Portfolio Data. *International Journal of Event and Festival Management*. ISSN: 1758-2954. Article publication date: 11 November 2019. Issue publication date: 19 November 2019. DOWNLOADS 1434.